

ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

นายคุณิศา ทองสรวาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

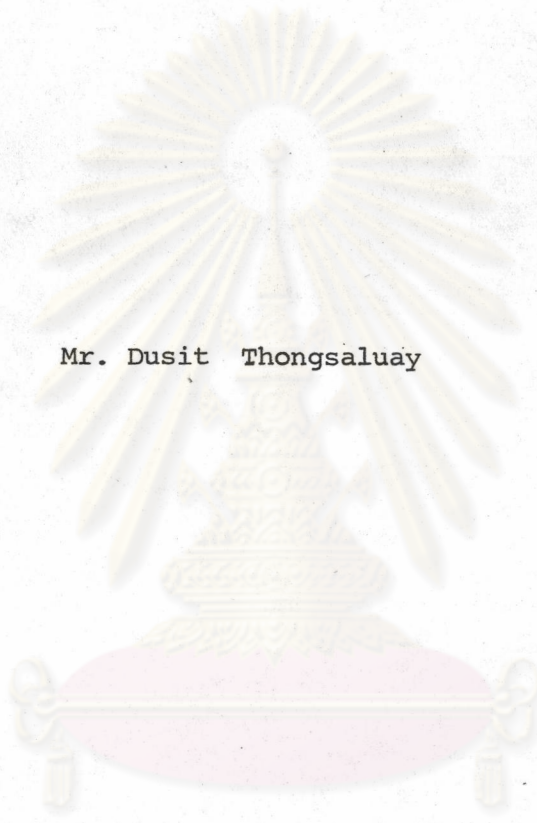
พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-881-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014344

OPINIONS OF TEACHERS AND PARENTS CONCERNING ROLES IN CONSERVATION
AND TRANSMISSION OF THAI CULTURE OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION

Mr. Dusit Thongsaluay

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-881-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับบทบาทในการ
อนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย

นายคุณิศ ทองสลาย

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์) ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชรวรรณ จันทรางศุ) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยุสดีดาพร) กรรมการ

กติกการรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของ ศาสตราจารย์ สุนน
อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร รองศาสตราจารย์
สมพงษ์ จิตระกั๊บ และจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรวรรณ
จันทร์รางศุ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการ
อาจารย์ใหญ่และคณาจารย์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่
ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

และสุดท้าย ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน
ที่ให้ความห่วงใย ใจกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมาในการทำวิทยานิพนธ์

กุสิศ ทองสลาย

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดูลิต ทองสลวย : ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (OPINIONS OF TEACHERS AND PARENTS CONCERNING ROLES IN CONSERVATION AND TRANSMISSION OF THAI CULTURE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา ผศ. พชรวรรณ สันทรางค์, 138 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทยใน 5 สาขา คือ มนุษยศาสตร์ ศิลปะ การช่าง ฝีมือ คหกรรมศิลป์ และกีฬาและนันทนาการ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทยนั้น อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นอย่างมากในสาขามนุษยศาสตร์ เห็นด้วยปานกลางในสาขา ศิลปะ การช่าง ฝีมือ และกีฬาและนันทนาการ ส่วนสาขาคหกรรมศิลป์ ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นอย่างมากในการอนุรักษ์และเห็นด้วยปานกลางในการสืบทอด

ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทยในสาขา มนุษยศาสตร์ การช่าง ฝีมือ คหกรรมศิลป์ และกีฬาและนันทนาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขา ศิลปะ ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขา ศิลปะ ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา

สาขาวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ ดูลิต ทองสลวย

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พชรวรรณ สันทรางค์

DUSIT THONGSALUAY : OPINIONS OF TEACHERS AND PARENTS CONCERNING
ROLES IN CONSERVATION AND TRANSMISSION OF THAI CULTURE OF PRATHOM
SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR :ASST. PROF. PACHARAWAN
CHANDRANGSU. 138 PP.

The purposes of this research were to study and to compare the
opinions of teachers and parents concerning roles in conservation and
transmission of Thai culture of students in the following five aspects:
Humanities; Arts; Practical Crafts; Domestic Arts; as well as Sports and
Recreation according to the classification of The Natural Culture
Commission.

It was found that the opinions of teachers and parents concerning
roles in conservation and transmission of Thai culture of students in five
aspects are as follows: the teachers and parents agree at the high level
in Humanities and at the middle level in Arts, Practical Crafts and Sports
and Recreation. In Domestic Arts, the teachers and parents agreed at the
high level in conservation and agreed at middle level in transmission.

The opinions of teachers and parents concerning roles in conservation
and transmission of Thai culture of students in four aspects were Humanities
Practical Crafts Domestic Arts and Sports and Recreation were not
statistically significant different at the .05 level. In conservation Arts
the opinions of teachers and parents were not statistically significant
different at the .05 level but transmission Arts, there were statistically
significant different between the opinions of teachers and parents at the
.05 level.

ภาควิชา
.....
.....

สาขาวิชา
.....
.....

ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
คำจำกัดความ.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
2. วรรณคดีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
กำเนิดของวัฒนธรรม.....	13
ลักษณะของวัฒนธรรม.....	19
วัฒนธรรมย่อย.....	21
องค์ประกอบของวัฒนธรรม.....	22
ประเภทของวัฒนธรรม.....	25
หน้าที่ของวัฒนธรรม.....	27
ความสำคัญของวัฒนธรรม.....	28
วัฒนธรรมไทย.....	29
ที่มาของวัฒนธรรมไทย.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ลักษณะของวัฒนธรรมไทย.....	33
	การเปลี่ยนแปลงแห่งวัฒนธรรม.....	35
	เหตุที่ทำให้วัฒนธรรมเสื่อมโทรม.....	40
	การอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย.....	42
	การศึกษากับการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย.....	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5.	สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ.....	96
	สรุปผลการวิจัย.....	97
	อภิปรายผลการวิจัย.....	101
	ขอเสนอแนะ.....	108
	ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	109
	บรรณานุกรม.....	110
	ภาคผนวก.....	117
	ประวัติผู้วิจัย.....	127

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขต.....	58
2	จำนวนห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน..	60
3	สถานภาพทั่วไปของครู.....	65
4	สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง.....	69
5	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยสาขามนุษยศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6..	72
6	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการสืบทอด วัฒนธรรมไทยสาขามนุษยศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6..	74
7	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	75
8	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการสืบทอด วัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	76
9	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย สาขาการช่างฝีมือของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6..	77
10	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการสืบทอด วัฒนธรรมไทยสาขาการช่างฝีมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.	78
11	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะกรรมศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.	79
12	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการสืบทอด วัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะกรรมศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6..	80
13	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยสาขากีฬาและนันทนาการของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	81
14	ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในการสืบทอด วัฒนธรรมไทยสาขากีฬาและนันทนาการของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	82

รายการตารางประกอบ(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขามนุษยศาสตร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	83
16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขามนุษยศาสตร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	85
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับบทบาท ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	86
18	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับบทบาท ในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขาศิลปะของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	87
19	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขากาชางฝีมือของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	88
20	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขากาชางฝีมือของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	89
21	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับบทบาท ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขาคหกรรมศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	90
22	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้นักครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขาคหกรรมศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	91

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับ บทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสาขากีฬาและนันทนาการของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	92
24	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาท ในการสืบทอดวัฒนธรรมไทยสาขากีฬาและนันทนาการของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	93

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย